

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa 12.12.2013

Návrh na pokračovanie prechodného obdobia do spustenia III. etapy IDS BK, počas ktorého sa v dopravných prostriedkoch DPB, a.s. bezplatne prepravujú držiteľia preukazov ťažko zdravotne postihnutej osoby na základe preukázania sa preukazom

Predkladateľ:

doc. RNDr. Milan Ftáčnik, CSc. v.r.
primátor

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu

Zodpovedný:

Mgr. Rastislav Gajarský v.r.
riaditeľ magistrátu

Spracovateľ:

Ing. Miroslav Borišinec v.r.
referát verejnej dopravy

Návrh uznesenia

Kód 1.5.2
7.4.3
7.4.6

Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu

schvaľuje

návrh na pokračovanie prechodného obdobia do spustenia III. etapy IDS BK, počas ktorého sa v dopravných prostriedkoch DPB, a.s. bezplatne prepravujú držitelia preukazov ťažko zdravotne postihnutej osoby na základe preukázania sa preukazom.

žiada

primátora Hlavného mesta SR Bratislavy, aby podpísal Dodatok k aktuálne platnému Cenovému výmeru v zmysle schváleného uznesenia

Dôvodová správa

Pri príprave Integrovaného dopravného systému Bratislavského kraja (IDS BK) bolo spoločnosťou BID, a.s. ako koordinátorom IDS BK v snahe o 100 %-né zjednotenie všetkých tarifných podmienok všetkých dopravcov operujúcich v rámci samosprávneho kraja realizované preradenie skupiny cestujúcich s preukazmi ťažko zdravotne postihnutých osôb využívajúcich vozidlá DPB, a.s. z bezplatnej do zľavnenej prepravy. Tým sa tarifné podmienky mestského dopravcu s najväčším podielom prepravovaných osôb v meste prispôbili tarifným podmienkam regionálnych dopravcov. Takto pripravené zjednotenie tarifných podmienok IDS BK bolo schválené uznesením Mestského zastupiteľstva č. 915/2012 po prerokovaní materiálu „Integrovaný dopravný systém v Bratislavskom kraji - zavedenie I. etapy“. V polovici februára 2013 po oznámení schválených tarifných podmienok pre cestovanie ťažko zdravotne postihnutých na území hlavného mesta spoločnosťou BID, a.s. sa títo cestujúci a ich záujmové združenia začali prostredníctvom žiadostí a petícií adresovaných mestu dožadovať ponechania bezplatnej prepravy v Bratislave. Preto bol na Mestské zastupiteľstvo dňa 27.2.2013 predložený návrh na vytvorenie priestoru pre rokovanie zainteresovaných objednávateľov, dopravcov a spoločnosti BID, a.s. o nájdení takého riešenia tarifných podmienok v IDS BK, aby sa v tarifných zónach 100 a 101 na území Hlavného mesta SR Bratislavy mohli aj naďalej bezplatne prepravovať držiteľia preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím (ŤZP), vrátane invalidného vozíka, sprievodcu alebo vodiaceho psa len na základe preukázania sa týmto preukazom. Mestské zastupiteľstvo uznesením č. 983/2013 návrh na začatie rokovaní schválilo v termíne do 30.6.2013. V uvedenom termíne sa rokovaniami so zainteresovanými nepodarilo dospieť k takej dohode o úprave tarifných podmienok IDS BK, ktorá by umožňovala bezplatnú prepravu ŤZP aspoň vo vozidlách MHD. Preto Mestské zastupiteľstvo 6.6.2013 schválilo zmenu uznesenia č. 983/2013 z februára 2013 tak, že dátum 30.6.2013 nahradilo dátumom 30.12.2013 a naďalej žiadalo primátora v spolupráci s predstaviteľmi Bratislavskej integrovanej dopravy rokovať s Bratislavským samosprávnym krajom a Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR o jednotnej tarife pre vybranú skupinu osôb s ťažkým zdravotným postihnutím v rámci celej siete IDS BK, minimálne však v zónach 100 a 101 pokrývajúcich územie Hlavného mesta SR Bratislavy.

Spoločnosť BID, a.s. po pracovných stretnutiach pracovníkov magistrátu a zástupcov koordinátora navrhla možné riešenia bezplatnej prepravy ŤZP/ŤZP-S nasledovne :

1. Preprava všetkých držiteľov preukazov ŤZP a ŤZP-S vo vozidlách DPB, a.s. bezplatne na základe preukázania sa preukazom (súčasný stav v prechodnom období). Vo vozidlách Slovak lines a vlakoch ZSSK zľavnené cestovné.
2. Bezplatná preprava len vo vozidlách DPB, a.s. na základe osobitného preukazu (bezkontaktnéj čipovej karty) vydaného dopravcom. Vo vozidlách Slovak lines a vlakoch ZSSK zľavnené cestovné.
3. Bezplatná preprava vo vozidlách všetkých dopravcov na základe osobitného preukazu (BČK) vydaného jedným z dopravcov len na území zón 100+101.
4. Bezplatná preprava vo vozidlách všetkých dopravcov na základe osobitného preukazu (BČK) vydaného jedným z dopravcov na území celého BSK
5. Bezplatná preprava len pre najzraniteľnejšiu skupinu vozičkárov a nevidiacich vo vozidlách všetkých dopravcov. Ostatné skupiny ŤZP prepravované za zľavnené cestovné.
6. Preprava všetkých skupín ŤZP vo vozidlách všetkých dopravcov za zľavnené cestovné podľa schválených tarifných podmienok v decembri 2012 zastupiteľstvami mesta a samosprávneho kraja.

Pri riešeníach 1,2 bolo ako najväčšie mínus vytýkané, že nedochádza k zjednoteniu tarifných podmienok v IDS BK. Naproti tomu ako plus pri riešeníach 3,4,5,6 bolo hodnotenie, že dochádza k zjednoteniu tarifných podmienok. Ako najväčšie plus sa hodnotilo získanie možnosti evidencie počtu prepravených osôb v riešeníach 2,3,4,5,6 prostredníctvom vydávania bezkontaktných čipových kariet.

Spoločnosť BID, a.s. už od vzniku negatívnych ohlasov na preradenie cestujúcich ŤZP z bezplatnej do zľavenej neodporúčala možnosti 1,2 s odôvodnením, že sleduje cieľ jednoduchosti a jednotnosti systému. S ohľadom na tieto ciele odporúčala len riešenia 3,4,5, ktoré podľa odhadov vyžadujú finančné kompenzácie za poskytnutie 100 %-nej zľavy pre dopravcov, ktorí už prepravujú za zľavnené cestovné v rozmedzí 52 000 až 186 000 € ročne. Jedným z odporúčaní bolo aj zaviazanie sa mesta na úhradu potrebných kompenzácií pre regionálnych dopravcov z rozpočtu mesta. Takéto odporúčanie nie je pre mesto principiálne a finančne prijateľné. Mesto by nemalo platiť iným dopravcom, s ktorými má zmluvu o službách vo verejnom záujme iný objednávateľ, ak sa dohodne nejaký spôsob tarifnej integrácie. Mesto už kompenzuje straty svojmu dopravcovi vyplývajúce z dohodnutej tarifnej integrácie.

Na stretnutí primátora a zástupcov hlavného mesta s predstaviteľmi BID, a.s., Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) a Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (MDVRR) dňa 26.11.2013 zástupcovia BSK a MDVRR predniesli stanoviská, ktoré v rôznej miere podporovali riešenia 3,4,5 alebo ich kombinácie.

Z odporúčaných a prednesených stanovísk nebolo možné nájsť taký prienik, ktorý by umožnil dohodu na konkrétnom riešení.

Preto v rámci diskusie bolo hlavným mestom poukázané na skutočnosť, že momentálne sa IDS BK nachádza v I. etape s integráciou len predplatných lístkov v smere na Záhorie a snahy o zjednotenie tarifných podmienok už sledujú ciele ako keby fungoval plnohodnotný ucelený IDS BK. Neintegrováním jednorázových cestovných lístkov a zavedením nútej evidencie držiteľov preukazov ŤZP dopravcami formou vydávania BČK za úhradu cestujúcimi je táto skupina cestujúcich, vrátane najzraniteľnejších osôb neodôvodnene obťažovaná, pretože väčšina z nich necestuje pravidelne, ale občasne iba pri cestách do zdravotníckych zariadení, prípadne za nevyhnutnými nákupmi alebo návštevami. Prijatie ktoréhokoľvek riešenia s povinnou evidenciou v súčasnosti by tejto skupine cestujúcich neulahčovalo cestovanie, ale skôr komplikovalo.

Vydávanie bezkontaktných čipových kariet (BČK) v podmienkach bratislavskej MHD neumožňuje ani naplnenie vízie o možnosti sledovania početnosti realizovaných ciest a smerovania ich pohybu, resp. prepravených osôb, pretože Bratislavská MHD zatiaľ nedisponuje technickými zariadeniami, ktoré by takéto sledovania umožňovali. Vydávaním BČK dopravcami by vznikla len evidencia počtu držiteľov preukazov ŤZP, ktorí by možno chceli využívať MHD a jediná informácia z toho plynúca by bolo, že počet týchto potenciálnych cestujúcich je menší alebo rovný počtu vydaných preukazov Úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny. O týchto počtoch už informácie máme.

V súčasnosti je pre obyvateľov Bratislavy spolu pre skupinu ŤZP a ŤZP-S vydaných 24 038 preukazov a pre obyvateľov v BSK 9 406 preukazov.

V nadväznosti na uvedené bolo na stretnutí dohodnuté, že najvhodnejším termínom pre komplexné riešenie tarifnej integrácie držiteľov preukazov ŤZP/ŤZP-S je obdobie integrovania aj jednorázových cestovných lístkov, ktoré je definované ako III. etapa IDS BK. **Hlavné mesto preferuje riešenie podľa bodu 1, čo znamená ponechanie bezplatnej prepravy pre ŤZP/ŤZP-S v dopravných prostriedkoch DPB, a.s. na území mesta, tak ako to platilo mnoho desaťročí v minulosti.**

V období do spustenia III. etapy bude možné využiť rôzne dopravné prieskumy na zistenie skutočného počtu cestujúcich v jednotlivých kategóriách ŤZP a potom aj zo záujmovými združeniami dohodnúť určenie kategórií, ktorým bezplatná preprava môže, resp. by bolo vhodné, aby bola poskytnutá. Bez realizácie dopravných prieskumov majú odhady o využívaní verejnej dopravy touto skupinou cestujúcich veľký rozptyl s nekonkrétnou vypovedaciu schopnosťou.

Z uvedených dôvodov navrhujeme Mestskému zastupiteľstvu schváliť pokračovanie prechodného obdobia do spustenia III. etapy IDS BK, počas ktorého sa v dopravných prostriedkoch DPB, a.s. bezplatne prepravujú držiteľia preukazov ťažko zdravotne postihutej osoby na základe preukázania sa preukazom.